

Cowboys en indianen

BART EECKHOUT

Er zijn weinig politieke debatten waar de tegenstellingen zo hoog oplopen als die over het waardig levenseinde. Als cowboys en indianen staan ideologische tegenstrevers aan weerszijden van de morele breuklijn te schieten op elkaar.

Dat is jammer, omdat zulke scherpslijperij haaks staat op de realiteit van alledag. Vroeg of laat wordt iedereen geconfronteerd in de eigen nabijheid met de eindigheid van het leven. Op zo'n moment is levensbeschouwelijke correctheid meestal niet de hoofdbekommernis. Mededogen en respect voor eenieders persoonlijke keuze is dan gepast.

Meestal spitst het levenseindedebat zich toe op euthanasie. Euthanasie is dan ook een uitzonderlijke medische handeling, waarbij een arts, op vraag van de patiënt en onder zeer strikte voorwaarden, een einde helpt te maken aan een leven. Ons land heeft, zoals bekend, ter zake een erg vooruitstrevend wettelijk kader. Hopelijk overleeft dat de tegenwind die nu en dan opsteekt.

Door de nogal exclusieve aandacht voor euthanasie raakt vergeten dat de groep mensen die voor deze zelfgekozen dood kiest al met al klein blijft. Onder de waterlijn blijft verborgen dat een veel grotere groep mensen het leven beëindigd ziet worden in een medische context die veel minder geregeld en gecontroleerd wordt. We hebben het dan over palliatieve sedatie - het verdoven van patiënten wanneer de onvermijdelijk geworden dood zich aandient.

Zulke palliatieve sedatie bij het levenseinde lijkt toe te nemen. Van een uitzondering in noodsituaties is het courante praktijk geworden. Daar zijn objectieve redenen voor te bedenken. Vooruitgang in de medische wetenschap biedt meer mogelijkheden. Bovendien leven mensen langer en gezonder, waardoor uiteindelijk ook de nood aan palliatieve zorg in zijn algemeenheid toeneemt.

Palliatieve sedatie hoeft dus niet per se kwalijk te zijn. Alleen: we weten er bijzonder weinig over. Er is een richtlijn en we moeten maar aannemen dat die altijd keurig gevolgd wordt. Wordt in al die gevallen de wens van de patiënt geëerbiedigd? Gaat er weleens wat mis? Worden nabestaanden betrokken? We weten het gewoonweg niet.

Dat is vreemd. Het maakt het idee van minister van Volksgezondheid Maggie De Block (Open Vld) om ook palliatieve sedatie verplicht te laten registreren logisch. Zoals het ook logisch is om de euthanasiewetgeving parlementair te evalueren. Waarom zou dat niet tegelijk kunnen? Niet inperking, maar beter inzicht in beide gevallen het doel. Waarop wachten we dan?

Het is tijd om de levensbeschouwelijke loopgraven over het levenseinde te verlaten. Word wakker en kijk naar buiten: de tijd van cowboys en indianen is voorbij.